

Tallinna Keskkonnaamet

KESKKONNAARUANNE 2016

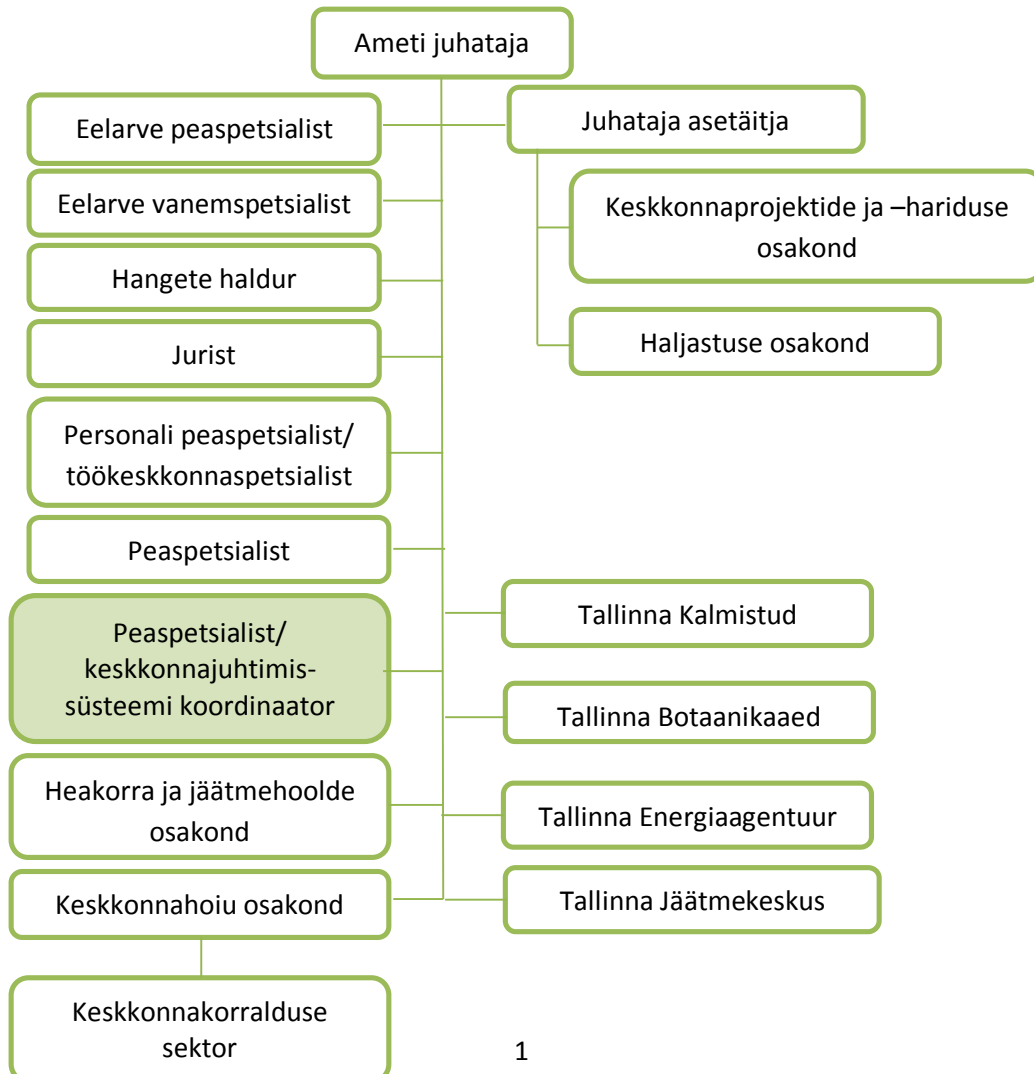
1. Tallinna Keskkonnaameti tutvustus

Tallinna Keskkonnaamet (edaspidi *TKA*) on Tallinna linna ametiasutus, mille tegevusvaldkond on linna keskkonna- ja looduskaitse korraldamine ning tervisliku elukeskkonna kujundamiseks soodsate tingimuste loomine, lähtudes säästva arengu põhimõtetest. TKA ülesanne on töötada välja linna keskkonnakaitsestrateegia ja tegevuskavad ning korraldada nende ellurakendamist, esitada arengukavadele, üld-, teema- ja detailplaneeringutele ja projektidele keskkonnakaitseõudeid ja kontrollida nende täitmist, korraldada linna keskkonnahariduse, haljastuse ja jäätmemajanduse valdkonda, veekeskkonna ja välisõhu kaitset ning kalmistumajanduse, lemmikloomade ja mänguväljakutega seonduvat. Kogu TKA tegevusega seonduv on ära toodud ka ameti veebilehel aadressil www.tallinn.ee/keskkonnaamet.

Tallinna linna üldine keskkonnategevus on jaotatud erinevate linna asutuste vahel ära. Tallinna linna transpordi korraldamisega (ühistransport, Pargi ja Reisi parklad, tänavate sulgemine jne) tegeleb Tallinna Transpordiamet. Tänavate puhastamise, teede remondi, haljasalade rekonstrueerimistega ja parkide rajamisega tegeleb Tallinna Kommunaalamet.

Ameti struktuuri ja tööjaotuse kujundamisel on lähtutud põhimääruses esitatud ülesannete täitmise vajadusest. TKA-l on neli allasutust: Tallinna Kalmistud, Tallinna Botaanikaaed, Tallinna Jäätmekeskus ja Tallinna Energiaagentuur.

TKA asub Tallinnas aadressil Harju 13. TKA struktuur on toodud joonisel 1.

Joonis 1. TKA struktuur.

31.12.2016 seisuga töötas TKAs 36 inimest. Ameti juhataja on Relo Ligi.

Kontaktandmed:

E-post keskkonnaamet@tallinnlv.ee
Tegevuskoha aadress Harju 13 10130, Tallinn
Telefon 640 4572
Faks 640 4583
Veebileht www.tallinn.ee/keskkonnaamet

2. Keskkonnajuhtimissüsteemi lühikirjeldus ja keskkonnapoliitika

TKAs rakendatud keskkonnajuhtimissüsteem (edaspidi *KKJS*) vastab Euroopa Liidu keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi EMAS (ingl *eco-management and audit scheme*) määruse nõuetele. Keskkonnajuhtimissüsteem hõlmab nii ameti põhitegevust kui ka aadressil Harju 13 asuva kontorihoone haldamist ja sealset tegevust. Keskkonnajuhtimissüsteem ei hõlma TKA allasutusi.

TKA keskkonnategevuse eest vastutab ameti juhataja. *KKJS* koordineerimise eest vastutab peaspetsialist / *KKJS* koordinaator. Keskkonnahoiupõhimõtteid peavad järgima kõik teenistujad. Keskkonnajuhtimissüsteem on osa TKA üldisest juhtimissüsteemist, mis hõlmab keskkonnapoliitika väljatöötamise, elluviimise ja arendamise ning keskkonnaaspektide juhtimisega seotud organisatsioonilist struktuuri, kavandamistegevust, vastutust, praktikat, korda, protsesse ja vahendeid. TKA jälgib pidevalt oma keskkonnategevust ja hindab kord aastas oma tegevuse tulemuslikkust. Keskkonnajuhtimissüsteemi oluline osa on huvirühmade teavitamine nii TKA keskkonnategevusest kui ka Tallinna linna keskkonnaseisundist. TKA keskkonnajuhtimissüsteemi on täpsemalt kirjeldatud TKA *KKJS* käsiraamatus.

Keskkonnaameti keskkonnategevuse üldine suund ja eesmärk on sõnastatud TKA keskkonnapoliitikas.

TKA keskkonnapoliitika

Tallinna Keskkonnaameti tegevuse eesmärk on Tallinna keskkonna- ja looduskaitsealase tegevuse korraldamine ning tervisliku elukeskkonna kujundamiseks soodsate tingimuste loomine, lähtudes säästva arengu põhimõtetest. Eesmärgi saavutamiseks toimib amet järgmiselt:

- järgib Eesti Vabariigi ja Euroopa Liidu asjakohaste õigusaktide nõudeid;
- väldib ja vähendab oma tegevuse võimalikku kahjulikku keskkonnamõju;
- järgib hangete läbiviimisel võimaluse korral keskkonnahoiu põhimõtteid ning on selles teistele eeskujuks;
- kasutab säästlikult loodusressursse, sh energiat ja vett;

- väldib ja vähendab tekkivate jäätmete kogust ja edendab jäätmete taaskasutust;
- teeb kõik, et tagada oma ametnikele ja töötajatele võimalikult hea, ohutu ja tervist säästev töökeskkond nii kontoris kui ka välitöödel;
- koolitab ametnikke ja töötajaid keskkonnasäästliku käitumise valdkonnas, kaasab neid otsuste tegemisse ja annab pidevat tagasisidet toimuva kohta;
- tutvustab eri sihtrühmadele keskkonnaga seotud väärtusi ja keskkonnahoidlikke käitumisharjumusi;
- kaasab linna asutusena linnaelanikke ja koostööpartnereid keskkonnategevusse;
- jälgib, hindab ja parandab oma tegevust pidevalt.

3. Keskkonnaameti olulised keskkonnaaspektid ja -mõjud ning seatud keskkonnaeesmärgid ja -ülesanded

TKA tegevuse peamine eesmärk on leevendada Tallinna linna negatiivset keskkonnamõju. Siiski avaldab TKA tegevus keskkonnale nii otsest kui ka kaudset negatiivset mõju. TKA analüüsib regulaarselt oma tegevuse keskkonnaaspekte ning hindab nende olulisust, võttes arvesse õigusaktide nõudeid, huvirühmade seisukohti ning ka aspekti suurust, ulatust ja esinemise tõenäosust. Olulise keskkonnamõjuga aspektid (olulised keskkonnaaspektid) on aluseks TKA keskkonnaeesmärkide ja -ülesannete püstitamisel. Peale selle on oluliste keskkonnaaspektidega arvestatud meie igapäeva- ja põhitegevuste puhul ja kontorihoone haldamisel (sh hangete läbiviimisel).

Lühikokkuvõtte TKA tegevustega seotud olulistest keskkonnaaspektidest ning nende ohjamiseks seatud keskkonnaeesmärkidest ja -ülesannetest on toodud tabelis 1.

Tabel 1. TKA tegevusega seotud olulised keskkonnanäaspektid, nende mõju keskkonnale ning nende ohjamiseks seotud keskkonnanäesmärgid ja ülesanded ning nende täitmine.

Keskkonnanäaspektid	Keskkonnanäamõjud	Eesmärgid 2015–2017	Kavandatud ülesanded ja tegevused	Täitmine
Põhitegevusega seotud olulised otsesed ja kaudsed keskkonnanäaspektid				
Linnaelustik ja loodushoid	Positiivne või negatiivne mõju (sh bioloogilisele mitmekesisusele, kliimale, vee kvaliteedile veekogudes ja välisõhu kvaliteedile)	Kaitsealade pindala säilitamine 2014. aasta tasemel või selle suurendamine	Kaitsealade pindala säilitamine ning uute loodusväärtuslike alade või objektide riikliku või kohaliku kaitse alla võtmine	2016. aastal on kaitsealade pindala säilinud 2014. aasta tasemel (vt tabel 2).
Maakasutus ja selle mõju bioloogilisele mitmekesisusele		TKA kasutatava kontoripinna säilitamine 2014. aasta tasemel või selle vähendamine	Olemasolevate kontoriruumide optimeerimise võimaluste hindamine, uute kontoriruumide kasutuselevõtuga seotud maakasutuse ja bioloogilise mitmekesisuse mõju hindamine	2016. aastal on TKA kontoripind säilinud 2014. aasta tasemel.
Haljastuse korraldus		Rohealade pindala säilitamine 2014. aasta tasemel	Olemasolevate rohealade säilitamine, kehtestades ehitusprojektides ja planeeringutes rohealade võimalikult suures ulatuses säilimise nõude	2016. aastaks on rohealade pindala vähenenud 71 ha võrra võrreldes 2014. aastaga, tulenevalt ehitustegevusest (vt tabel 2).
Veekeskkonna korraldus		Merre suunatava sademevee hea kvaliteedi hoidmine	Sademevee hea kvaliteedi hoidmiseks sademevee väljalaskude seire korraldamine	Sademevee kvaliteet on 2016. aastal veidi paranenud võrreldes eelneva aastaga (vt tabel 2)
Välisõhu kvaliteedi kaitse		Välisõhu kvaliteedi säilitamine	Peentolmu PM ₁₀ taseme seire ja taseme hoidmine õigusaktidest tulenevate normide piires	Peentolmu PM ₁₀ ületamiste arv on 2016. aastal vähenenud 58% võrra võrreldes eelneva aastaga langedes 12lt 5 korra peale (vt tabel 2).
Keskkonnateadlikkuse kasv		Keskkonnateadlikkuse suurenemine	Töötajate teadlikkuse suurendamiseks keskkonnahoidliku töötaja meespea ja infokirjade koostamine ja levitamine ning keskkonnakoolituste korraldamine	Keskkonnahoidliku töötaja meespea on koostatud ning edastatu töötajatele ja riputatud teadetetahvlitele. Infokirju saadetakse regulaarselt ning koolitusi toimub aastas miinimum 2.
			Linnaelanike teadlikkuse suurendamine keskkonnakampaaniate korraldamise teel	Linnaelanike teadlikkuse tõstmiseks korraldatakse erinevaid kampaaniaid. 2016. aastal korraldati 5 kampaaniat hõlmates pea kõiki vanusegruppe (vt

				tabel 2).
Kontoritööga seotud olulised otsesed keskkonnanäaspektid				
Soojusenergia kulu (sh selle kadu ja CO ₂ -heide)	Atmosfääri saastamine ja kliimasoojenemine	Soojusenergia tarbimise, sh selle kao ning CO ₂ -heite vähendamine	Soojusenergia kao vähendamine radiaatorite kontrollimise ja uuendamise, akende tihendamise ning kinni kaetud radiaatorite katteplaatide vahetamise teel	Radiaatorid kontrolliti 2016. aastal mille tulemusel saadi kõikides tubades keskkütte radiaatorid korralikult tööle. Peale radiaatorite korda tegemist kadus vajadus katteplaatide väljavahetamiseks. Aknaid tihendati jooksvalt tubade kaupa. Vajadusel tihendatakse jooksvalt edasi.
Elektrienergia kulu (sh CO ₂ -heide)	Atmosfääri saastamine ja kliimasoojenemine	Elektrienergia tarbimise vähendamine (sh CO ₂ -heite vähendamine)	Energia säästmiseks elektriseadmetele taimerite paigaldamine	Taimerid paigaldati 2015. aastal joogiveemasinatele
Printimine ja paberikasutus	Ressursside ammendumine, metsade häving ja veekogude reostuskoormuse suurenemine	Paberi ja printeritahma kulu vähendamine	Printerite hulga vähendamine	2015. aastal paigaldati TKA II ja III korrusele kontorikombainid, mille tulemusel likvideeriti kabinetidest 12 kohtprinterit.
			Printerite automaatseadistuse ökonoomsemaks muutmine	2015. aastal seadistati kontorikombainidel ja teistel võrguprinteritel vaikeseadena kahepoolne must-valge printimine.
			Paberikasutuse andmete täpsem kogumine	Hetkel puudub võimalus kasutajate kaupa printimise statistika kogumiseks. Paberikasutuse andmed võetakse soetatud paberikoguste järgi.
			Töötõendi või koodiga printimissüsteemi juurutamine	Olemasolevad printerid ei võimalda töötõendiga printimissüsteemi juurutamist.
			Iga e-kirja lõppu automaatteksti lisamine: „Säästa keskkonda ja ära prindi seda e-kirja!“	Automaattekst lisatud TKA töötajate e-kirja lõppu.
			Trükiste hulga vähendamine	Enne trükkimist kaalutakse reaalselt vajadust ning tellitakse trükiseid vähem. Vajadusel tellitakse kordustrükk.
Veekasutus ja roovee teke	Ressursside ammendumine ja veekogude reostuskoormuse	Vee tarbimise vähendamine	Vee survet kompenseeriva kraaniotsiku paigaldamine veekraanidele	Vee survet kompenseerivad kraaniotsikud paigaldati kontori kraanidele 2017. aastal. Samal ajal paigaldati ka tualettpottide loputuskastidesse vettsäästvad seadmed.

	suurenemine		Kraanist sooja vee kättesaadavuse parandamine	Sooja vee kättesaadavuse parandamiseks on teostatud erinevaid uuringuid, kuid hetkel on soojavee kättesaadavus endiselt kaootiline.
Jäätmete	Pinnase- ja veereostus ning ressursside ammendumine	Jäätmetekke vähendamine ja sorteerimise osakaalu suurendamine	TKA jäätmekoguste väljaselgitamine	Iga aasta mais-juunis viiakse läbi 4 nädalane jäätmeuuring, mille raames kaardistatakse Harju 13 kontorihoones reaalselt tekkivad jäätmekogused. Uuringu tulemused näitavad, et tekkivate jäätmete kogused vähenevad ning sorteeritud jäätmete osakaal suureneb iga aastaga.
			Igale korrusele jäätmete liigiti kogumise koha sisseseadmine	2015. aastal viidi igale korrusele sisse kohad kus on võimalik liigiti koguda pakendi-, bio- ja segaolemjäätmeid. Samuti on nende kohtade juures võimalik koguda kasutatud patareisid.
			Kasutatud paberi eraldi kogumine ja õigesti üleandmine	Kasutatud paberi kogumiseks paigaldati 2015. aastal kõikide printerite juurde kastid, mida tühendatakse täitumise korral fuajees asuvasse vanapaberi konteinerisse. Lisaks koguvad osad teenistujad vanapaberit ka oma laua juures.
			Liigiti kogutud jäätmete viimine õigesti konteineritesse	Jäätmeuuringute järgi ei ole esinenud suuri eksimusi liigiti kogutud jäätmete viimisel hoovis asuvasse konteineritesse.
			Olemasolevate segaolmeprügikastide likvideerimine	2015. aastal likvideeriti TKA kabinettidest 85% prügikastidest. Ülejäänud prügikastid jäeti alles teenistujate palvel.
			Kätekuivatus- ja tualettpaberikulu vähendamine	2015. aastast soetatakse olemasolevatele kätekuivatus- ja tualettpaberihoidikutele sobivaid tooteid, mille tulemusel on paberikulu veidi vähenenud.
Tuleõnnetus	Atmosfääri saastamine ja veereostus	Tuleohutusnõuete järgimise tagamine kontoris	Tuleohutusnõuete tutvustamine töötajatele	Tuleohutusnõuete tutvustatakse uuele töötajale esimesel tööpäeval personalispetsialisti poolt. Teistele töötajatele tuletati nõudeid meelde infokirjades.
Hanketegevusega seotud olulised keskkonnaaspektid				
Sõiduvahendid (CO ₂ -heide, õlid, vanad rehvid, peentolm)	Kliimasoojenemine ja keskkonnareostus	Heitgaaside vähendamine ja keskkonnasäästlike liikumisvahendite laialdasem kasutamine	Jalgratta parkimise võimaluste laiendamine	Jalgratta parkimise võimalused Vabaduse väljakul Jaani kiriku juures jalgrattaparklas on laienenud.
			TKA jalgrataste arvu suurendamine	Jalgrataste arv on jäänud samale tasemele
			Ametiautode väljavahetamine elektriautode vastu	2017. aastal viiakse läbi uus ametiautode hange, kus hangitakse ametile hübriidautod. Analüüsi

				tulemusel jõuti järeldusele, et elektriautod ei ole ameti suure hulga sõitude tõttu otstarbekad.
			Videokonverentsi võimaluste loomine	Videokonverentsi võimaluste loomine on ettevalmistamisel koos IT teenistusega
Muu materiaalne baas (kontoritarbed, kontoritehnika, mööbel, seadmed)	Ressursside ammendumine, metsade häving ja veekogude reostuskoormuse suurenemine	Vähendada mööbli, kontoritarvete, kontoritehnika ja muude seadmete tarbetut kasutamist	Töötajate teadlikkuse suurendamine infokirjade ja koolituste abil, et vähendada tarbimist	Infokirju edastati 2016. Aastal teenistujatele 2 tk, milles tuletati meelde jäätmete liigiti kogumise põhimõtteid ning TKA võimalusi selleks. Toimus 2 ametiseminari kus puudutati samuti jäätmete sorteerimist kui ka omavahelise koostöö tõhustamist.

4. Keskkonnategevuse tulemuslikkus

TKAs seiratakse keskkonnategevuse tulemuslikkust keskkonnaaspektide (nt soojus- ja elektrienergia, vee- ja paberikulu, jäätmete ke ja taaskasutamine ning rohealade osakaal linnas jne) regulaarse mõõtmise ja hindamise alusel. Keskkonnategevuse tulemuslikkust ning eesmärkide ja ülesannete täitmise taset hinnatakse kord aastas juhtkonna tehtaval ülevaatusel.

Tabel 2. TKA keskkonnategevuse tulemuslikkuse näitajad 2013- 2016

Eesmärgid		Tulemuslikkuse näitaja	2013	2014	Muutumise %	2015	Muutumise %	2016	Muutumise %
Kontori keskkonnanäitajad									
Kontorihoone energiatõhususe parandamine	Soojusenergia tarbimise vähendamine	Soojusenergia tarbimine MWh	170,52	176,81	3,7	167,34	-5	168,06	0,4
		Soojusenergia tarbimine MWh/m ² /a	0,14	0,15	7	0,14	-7	0,14	Jäi samale tasemele
	Elektrienergia tarbimise vähendamine	Elektrienergia tarbimine MWh	290,2	278,72	-3,96	266,37	-4	290,20	9
		Elektrienergia tarbimine MWh/in/a*	4,53	5,47	20,75**	5,22	-5	5,48	5
Autosõitude optimeerimine	TKA autosõidud	Kütusekulu l	2677,27	3561,32	33	3587,31	0,7	4339,84	21
		Kütusekulu l/in/a	62,26	104,74	68,23***	105,51	0,7	120,55	14
		Kütusekulu liitrites 100 km kohta	6,73	9,8	45,62	8,85	-10	8,97	1,4
Materjalitõhususe edendamine	Kontoripaberi kulu vähendamine	Paberikulu A4-lehtedes	91 000	75 250	-17,3	60 000	-20	52500	-12,5
		Paberikulu A4/in/a***	2116,28	2213,24	4,58**	1764,71	-20	1458,33	-17,4
	E-hangete (täielikult paberivabade) arvu suurendamine	Korraldatud hangete arv	26	47	80	26	-45	36	38
		Sh e-hangete arv	26	47	80	26	-45	36	38
		Sh keskkonnanahoidlike hangete arv	1	5	400	3	-40	0	0
Vee säästlik tarbimine	Vee tarbimise vähendamine	Veekulu m ³	328	311	-5,18	2015. aasta vee tarbimise näitajaid puuduvad		4	
		Veekulu m ³ /in/a	5,13	6,1	18,91**			0,08	
Jäätmed	Jäätmetekke vähendamine ja	Segaolmejäätmete kogus t/a	18,72			17,68	-6	16,98	-4

	sorteerimise osakaalu suurendamine****	Segaolmejäätmete kogus t/in/a	0,37*		0,35*	-5	0,32*	-8	
		Vanapaber ja -papp taaskasutusse t/a	2,86		4,62	61	5,23	13	
		Vanapaber ja -papp taaskasutusse t/in/a	0,06*		0,09*	50	0,1*	11	
		Pakend taaskasutusse tonnides	4,42		4,98	12	5,42	9	
		Pakend taaskasutusse t/in/a	0,09*		0,1*	11	0,1*	Jäi samale tasemele	
		Taaskasutusse suunatud jäätmete osakaal kõikidest jäätmetest kokku	28%		35%	25	37%	6	
Soojus- ja elektrienergia ning ametiautode kasutamisest tulenev heide	CO ₂ -heite vähendamine	CO ₂ -heide kokku t	24028,4	24892,1	+3	23562,2	-5	23684,7	0,52
		CO ₂ -heide t/in	375,5	488,16	+30	462,08	-5	455,48	-1,4
Põhitegevusest tulenevad keskkonnanäitajad									
Bioloogilise mitmekesisuse säilitamine	Tallinna rohealad	Rohealad kokku ha	5245	5203	-0,8	5203	Jäi samale tasemele	5132	-1
		Roheala ha/in	0,012	0,012	Jäi samale tasemele	0,012	Jäi samale tasemele	0,012	Jäi samale tasemele
	Kaitstavad alad Tallinnas	Kaitstavad alad Tallinnas kokku ha	2193,3	2193,3	Jäi samale tasemele	2193,3	Jäi samale tasemele	2193,3	Jäi samale tasemele
		Kaitstavat ala elaniku kohta ha/in	0,0052	0,0051	-1,9	0,005	-2	0,005	Jäi samale tasemele
Õhuheite vähendamine	Tallinnas õhuheite normi ületamise kordade vähendamine	Tallinnas peentolmu PM ₁₀ normi ületamise kordi aastas	5	4	-20	12	+200	5	-58

Keskkonnamüra vähendamine	Keskkonnamürast tulenevate mõjude vähendamine	Keskkonnamürast tulenevate kaebuste arvu vähendamine	30	10	-66	14	40	16	14	
Jäätmetekke vähendamine	Tallinnas tekkivate olmejäätmete koguse vähendamine	Tallinnast kogutud olmejäätmed kokku tonnides	201341	207980	3	200011	-3	2016. aasta jäätmekoguste andmeid pole veel laekunud		
		Jäätmetekke elaniku kohta tonnides	472	482	2	459	-5			
Keskkonnateadlikkuse kasv	Keskkonnateadlikkuse suurenemine	Korraldatud ürituste ja kampaaniate arv	3	4	30	4	Jäi samale tasemele	5	25	
Veekeskond	Merre suunatava sademevee hea kvaliteedi hoidmine	Lauluväljaku väljalase								
		Hõljuvaine t/a	48,5	19,8	-60	Alates 2015. aastast ei arvatata selle väljalasu reostuskoormuseid				
		BHT ₇ t/a	8,5	5,1	-40					
		N _{üld} tN/a	8,2	6,9	-16					
		P _{üld} tP/a	0,57	0,38	-34					
		Rocca al Mare väljalase								
		Hõljuvaine t/a	82	37,2	-55	159,51	+328	127,31	-20	
		BHT ₇ t/a	11,1	17,9	+61	38,1	+112	36,86	-3,3	
		N _{üld} tN/a	6,2	5,2	-16	10,9	+109	7,22	-34	
		P _{üld} tP/a	0,76	0,61	-19	1,29	+111	0,94	-27	

* Tarbimine töötaja kohta on arvatatud kogu Harju 13 kontorihoones töötavate teenistujate kohta.

** 01.07.2014 koondati hoone töötajaid, nii et nende arv vähenes 64lt 51ni. Seetõttu näitab statistika tarbimise suurenemist töötaja kohta

*** Tarbimine töötaja kohta on arvatatud TKAs töötavate teenistujate kohta.

**** Võrdlevad jäätmeuuringud toimusid 2015. aasta juunis, 2016 aasta juunis ja 2017 aasta juunis. Enne 2015 aastat ei ole tekkivaid jäätmekoguseid mõõdetud

Alljärgnevalt selgitatakse lühidalt tabelis 2 toodud keskkonnategevuse tulemuslikkuse näitajate ja mõõdikute muutuste tagamaid.

- Käesolevas keskkonnaaruandes toodud keskkonnategevuse näitajad iseloomustavad eelkõige keskkonnategevust eelnenud aastatel (2013 ja 2014), kui ametis ei olnud veel EMASi nõuetele vastavat keskkonnajuhtimissüsteemi rakendatud ning juba võrdlevalt EMAS rakendamise esimese aasta tulemusi.
- Võrreldes 2015. aastaga on Harju 13 kontorihoones töötavate teenistujate arv 2016. aastal muutunud ja kasvanud 52 inimeseni.
- Jäätmetekke esimene uuring viidi läbi 2015. aasta juunis. Varasemate aastate kohta pole võimalik andmeid esitada, kuna jäätmeveoarvetelt ei selgu jäätmete tegelikku kogust. Tabelis on võrdlevalt ära toodud ühe aastase intervalliga läbi viidud jäätmeuuringute tulemused. Uuringute põhjal on näha, et jäätmete sorteerimine on suurenenud ning taaskasutusse suunatavate jäätmete osakaal kogu jäätmetekkest on suurenenud.
- Ohtlike jäätmete kogus on väga väike, mistõttu ei ole nende kogust ka seiratud. Kõik tekkivad ohtlikud jäätmed antakse üle jäätmejaama.
- TKA kontori halduskulud kuuluvad Tallinna Linnakantselei Haldusteenistuse alla ja nemad koguvad ka statistikat kulude kohta. Tarbitud vee koguste statistikat 2015. ja 2016. aasta kohta ei olnud võimalik Tallinna Linnakantselei Haldusteenistusest saada, kuna Tallinna Vesi ASiga toimub tasaarveldamine ja Harju 13 kontorihoone veenäitused ei registreeritud kuni detsembrikuuni 2016.
- 2014. aastal suurenes töötajate töökoormus ja töhustati lepingute järelevalvet, mistõttu on võrreldes 2013. aastaga suurenenud kütusetarbimine. Samuti on TKA-l 2014. aastast kolm uut autot, mis on vanade autodega võrreldes suurema kütusekuluga. Eelmised autod jäid võimsuselt väikseks ega võimaldanud teenistujatel kõigile vajalikele kohtadele ligi pääseda. 2016. aastal suurenes kütusekulu märgatavalt, kuna ametile soetati juurde veel üks auto. Lisa auto soetamise põhjuseks on suurenenud töökoormused ja järelevalve vajadused, mistõttu jäi olemasolevatest autodest puudu. Kütusekulu 100 km kohta suurenes vaid 1,4%. Sellest on näha, et ameti töötajad on hakanud autosõite ökonoomsemalt tegema ning suurenenud mahtude tõttu pole kütusekulu oluliselt tõusnud.
- Tallinnas peentolmu PM₁₀ normi ületamisi oli 2016. aastal 2015. aasta 12 korraga võrreldes vähem 58% ehk ületamiste arv on langenud 2015. aastale eelnevate aastate tasemele ehk 5 ületamist aasta peale. Aasta peale on lubatud maksimum 15 ületamist. Ületamised toimusid kõik Kesklinnas ja see tuleneb eelkõige kevadistest kuivadest ja tuulistest oludest, mis tõstab tänavatel olevat tolmu ja liiva hulka. Vihmase kevade puhul uhutaks enamus tolmust sademetega kanalisatsiooni ja tänavad on tolmuvabamad.
- 2013. aasta keskkonnamürast tulenevate kaebuste arvu kõrge arv tulenes ühe kaebaja korduvatest kaebustest (17 kaebust).
- Tallinna linnast kogutud 2016. aasta olemjäätmete kogused avalikustatakse Keskkonnaagentuuri infosüsteemis septembris 2017. Aruande koostamise hetkel polnud andmed veel kättesaadavad.
- CO₂-heidet mõõdeti kolme komponendi kohta – elektrienergia ja küte ning autode kasutusest tulenev CO₂. Käesolevas aruandes on CO₂-heite näitajaid korrigeeritud kõikide aastate kohta. 2014 aasta keskkonnaaruandes kasutati veebist leitud

kalkulaatoreid elektrienergiast, küttest ja autokütustest tulevate CO₂ koguste arvutamiseks. Andmete ühtlustamiseks võeti kasutusele Sihtasutus Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskus, SEI Tallinn välja töötatud keskkonnanäitajate mõõdikute tabel ja koefitsiendid.

- 2016. aasta merre suunatava sademevee kvaliteedi näitajad on Rocca al Mare väljalasus veidi vähenenud võrreldes eelneva aastaga. Lauulväljaku väljalasust pole 2015. ja 2016. aastal reostuskoormust arvatud, kuna meres paiknevast väljalasust ei saa nii tõepäraseid andmeid ning proove võetakse kaevust, kus pole võimalik vooluhulka määrata.
- 2012. aastal suunati Tallinnas tekkivatest olmejäätmetest kokku ringlusse 49%, sh materjalina ligikaudu 41% (peamiselt pakendijäätmed, vanapaber, metall) ja bioloogilisse ringlusse (kompostimisse) ligikaudu 8%. Seega on Tallinn täitnud ELi jäätmedirektiivi 2020. aasta ringlussevõtu eesmärgi.

Avalikkuse keskkonnateadlikkuse suurendamiseks korraldati 2016. aastal kolm iga-aastast kampaaniat – [heakorrakuu](#), [keskkonnasõbraliku liikumise kuu](#) ja [Prügihundi](#) kampaania. Kõikide läbiviidud kampaaniate eesmärk on linnaelanike keskkonnavaline teavitamine ja harimine.

Heakorrakuu raames toimus teist aastat järjest 6.-8. klassi õpilastele suunatud jäätmeteemaline kooliprojekt „Teame, näeme ja teeme“, mille eesmärk on suurendada õpilaste teadlikkust ohtlikest jäätmetest ning jäätmete liigiti kogumisest. Kokku osales projektis 230 õpilast 6.-8. klassist. Projekt viidi läbi koostöös linnaosade valitsuste, MTÜga Keskkonnateenused ning Eesti Pandipakendiga.

Lisaks iga-aastastele kampaaniatele tähistati 22. aprillil Tallinnas juba kolmandat korda rahvusvahelist maapäeva, mille raames istutati Haabersti Vene Gümnaasiumi õuealale koos esimeste klasside lastega kolm iluõunapuud. Rahvusvahelist maapäeva tähistatakse juba 1970. aastast ja selle eesmärgiks on juhtida inimeste tähelepanu keskkonnaprobleemidele.

Elukeskkonna kvaliteedi osas teadlikkuse tõstmiseks korraldas TKA 1. juunil Sõpruse puiesteel [Tallinna laste- ja noorte lillepidu 2016](#). Sõpruse puiestee kahe sõidusuuna vahelisele murualale, kokku ca 3,5 km, istutati 7130 püsilille, 420 põõsast ja 3970 roosiistikut. Lillepeol osales kokku 564 õpilast ja 50 õpetajat Mustamäe, Nõmme ja Kristiine linnaosade koolidest. Enne lillepeo toimumist viidi läbi kõikides osalenud koolides tunnid, kus õpetati lastele kuidas taimi istutada tuleb ja milleks rohealad linnas vajalikud on.

TKA keskkonnajuhtimise suureks osaks 2016. aastal oli Rohelise Kontori juurutamine teistes linna asutustes. Tallinnas on 23 erinevat ametiasutust, kus ainult vähestes on juurutatud ja kasutusel mõni keskkonnajuhtimissüsteem. Tallinna Kommunaalametil on juurutatud Keskkonnajuhtimissüsteem ISO 14001, Lasnamäe Linnaosa Valitsuses Roheline Kontor ning Tallinna Keskkonnaametis EMAS. Keskkonnavalise teadlikkuse tõstmiseks Tallinna Linnavalitsuses ning sooviga olla positiivseks eeskujuks kohalike omavalitsuste seas alustas TKA koos Tallinna Linnavalitsuse juhtkonnaga keskkonnajuhtimissüsteemide alase teavituse läbi viimist, mille tulemusel andis Tallinna Linnavalitsus ja linnapea ülesandeks kõikidele linna asutustele juurutada 2016. aasta lõpuks oma kontorites keskkonnajuhtimissüsteem Roheline Kontor. Juurutamise käigus viidi läbi erinevaid ümarlaudu ja koolitusi, et lihtsustada asutustes süsteemi kasutusele võttu. 2016. aasta lõpuks oli Roheline Kontor juurutatud ning tunnistusega

kinnitust saanud 19nes linna asutuses. Hea näitena saab välja tuua, et 2016. aasta parima rohelise kontori tiitli pälvis Paldiski mnt 48a asuv Tallinna Munitsipaalpolitsei Ameti ja Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuameti kontorihoone. Kogu protsessist on välja kujunenud tihedalt koostööd tegev Rohelise Kontori koordinaatorite võrgustik, mille raames on ühiselt ette võetud erinevaid ekskursioone teistesse rohelistesse kontoritesse ning muudesse keskkonnaga seotud ettevõtetesse.

Uue algatusena käivitus 2016. aastal TKA, Tallinna Haridusameti, Eesti Looduskaitse Seltsi (ELKS) ja MTÜ Koolitus- ja Nõustamiskeskuse HARED koostööna Tallinna haridusasutustele suunatud Rohelise Kooli programm. Tegemist on rahvusvahelise Eco-Schools programmiga, mida juhib Taanis asuv Rahvusvaheline keskkonnahariduse fond (Foundation for Environmental Education, FEE). Programmiga on avaldanud soovi liituda juba 40 Tallinna haridusasutust. Tallinna haridusasutused on linna hallatavad asutused ja läbi eelpool nimetatud programmi on võimalik ka nendes asutustes juurutada neile sobivad keskkonnajuhtimissüsteemid.

Euroopa Komisjoni tellitud uuringu kohaselt on Tallinn Euroopa pealinnade võrdluses liigiti kogumise tasemelt teisel kohal, mis on heaks indikaatoriks eduka teavitustöö tulemustest ning elanike teadlikkuse kasvust. Liigiti kogumist soodustab võimalus jäätmejaamadesse erinevaid jäätmeliike tasuta ära anda. Tallinnas on töös neli jäätmejaama, kus võetakse tasuta vastu 14 erinevat liiki kodumajapidamises tekkivaid jäätmeid. Projekteerimisel on uus jäätmejaam Kristiine, Haabersti ja Mustamäe piirkonna teenindamiseks aadressil Mustjõe 40. Jäätmejaam peaks valmima 2018. aastal. Ajutiselt suletud ja rekonstrueerimisel on Paljassaare põik 5 jäätmejaam. Koos uue rajatava ning rekonstrueeritava olemasoleva jäätmejaamaga saab Tallinnas olema 6 kaasaegset ja kasutajasõbralikku jäätmejaama.

2013. aastast alates rakendab Tallinna linn Põhjamaade eeskuju järgides uut jäätmeveo mudelit. Selle mudeli rakendamiseks on ellu kutsutud TKA hallatav asutus Tallinna Jäätmekeskus, mis keskse asutusena korraldab jäätmeveo teenust. 2013. aastal rakendati uut jäätmeveo mudelit esimese piirkonnana Põhja-Tallinnas. Mudeli edukust näitas asjaolu, et esimese 10 kuuga suurenes Põhja-Tallinnas kogumismahutite arv rohkem kui 10% ehk jäätmeveoga liitus eelnevatest aastatest sellevõrra rohkem jäätmetekitajaid. 2015. aastal alustati jäätmevedu uue süsteemi järgi Kesklinnas ning 2016. aastal Lasnamäe jäätmeveopiirkondades. Kogu Tallinna linna jäätmealase informatsiooni leiab Tallinna linna [veebilehelt](#).

Keskkonnamüra valdkonnas on Tallinna põhiprobleemiks suur liiklussagedus, sest kõige enam mõjutab linnaelanikke just autoliiklusest tulenev müra. Tallinna elanikkonnast on 67% mõjutatud liiklusest pärineva müra poolt ja mürafooni alandamiseks on oluline vähendada autode hulka linnas. Ajakohastatud ülevaate linna müra olukorrast ja probleemsetest kohtadest annab 2017. aastal valminud [Tallinna linna strateegiline mürakaart](#). Lisaks on TKA tellinud probleemsetes piirkondades mürataseme mõõtmisi, et välja töötada tõhusamad meetmed olukorra parandamiseks. Müra visualiseerimiseks paigaldati 2015. aastal Sõpruse puisteele kesklinna suunalisele Lepistiku peatusesse müraekraanid, kus mõõdetakse sealse koha mürataset reaajas ja näidatakse seda ekraanilt.

Pädevuse ja keskkonnateadlikkusega seotud tegevuste puhul on oluline teenistujate teavitamine, kaasamine ja koolitamine. 2016. aastal toimusid kõikidele teenistujatele mõeldud koolitused, kus

tutvustati keskkonnajuhtimissüsteemi ja sellega kaasnevaid muudatusi. Aasta alguses otsustati, et TKA teenistujate infokirja saadetakse nüüd vastavalt vajadusele, ehk teavitatakse jooksvalt erinevatest keskkonnajuhtimise alastest küsimustest ja arengutest. Teenistujad on kaasatud ka näiteks keskkonnajuhtimistöörühma liikmeks olemisega (igast osakonnast üks esindaja, lisaks personalispetsialist ja hangete haldur). Teenistujad on kaasatud nii pideva keskkonnategevuse seiramise kui ka keskkonnaauditis osalemisega, kui kohapealse kontrolli käigus uuritakse teadlikkust, harjumusi ja keskkonnategevuse vastavust eesmärkidele ja õigusaktide nõuetele.

5. Õiguslikud nõuded

Olulisim keskkonnavaldkonna dokument, millest ka TKA oma tegevustes lähtub, on [Tallinna keskkonnanstrateegia aastani 2030](#), mis määrab kindlaks linna jätkusuutliku arengu visiooni, prioriteetsed strateegilised eesmärgid ning vajalikud tegevussuunad, et tagada inimesi rahuldav elukeskkond ja linna arenguks vajalikud ressursid looduskeskkonda märkimisväärselt kahjustamata ning bioloogilist mitmekesisust säilitades. Teine oluline arengudokument, mis tagab linna jätkusuutlikkuse ja toetab linna keskkonnavisiooni, on [Tallinna keskkonnakaitse arengukava 2013–2018](#).

TKA kontoritöö keskkonnanaspekte reguleerivad eelkõige järgmised Eesti õigusaktid: jäätmeseadus, pakendiseadus, veeseadus, ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seadus, tuleohutuse seadus, töötervishoiu ja tööohutuse seadus, kemikaaliseadus ja riigihangete seadus. Ameti põhitegevusega seoses tuleb järgida looduskaitse seadust, veeseadust, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadust ning metsaseadust. Lisaks reguleerib TKA põhitegevusi hulk Vabariigi Valitsuse määrusi ja Tallinna Linnavalitsuse korraldusi.

Asjakohastest õigusaktidest ja kohalduvatest nõuetest ülevaate saamiseks on TKAs perioodiliselt ajakohastav õigusaktide nimekiri. Õigusaktide nõudeid arvestatakse oluliste keskkonnanaspektide kindlaksmääramisel ning asutusesiseste kordade ja juhendite koostamisel. TKA tegevuste vastavust õigusaktidest tulenevatele nõuetele hinnatakse perioodiliselt.

Aruande kinnitamine

AS Metrosert, kes on akrediteeritud töendaja EE-V-0001, kinnitab peale Tallinna Keskkonnaameti keskkonnajuhtimissüsteemi ja 2016. aasta keskkonnanaruande kontrollimist, et organisatsiooni keskkonnanaruandes esitatud teave ja andmed on usaldusväärsed ja õiged ning vastavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1221/2009, 25. november 2009, organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja auditeerimissüsteemis nõuetele.

Keskkonnanaruanne on kinnitatud 20. septembril 2017.a